

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
မြန်မာ့ပုလဲလုပ်ငန်းဥပဒေ
(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၇/၉၅)
၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁၄ ရက်
(၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို မြန်မာ့ပုလဲလုပ်ငန်းဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်-
- (က) ပုလဲ ဆိုသည်မှာ မုတ်ကောင်အမျိုးမျိုးမှ ဖြစ်ထွန်းရရှိသည့် သဘာဝပုလဲ သို့မဟုတ် မွေးပုလဲကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ခွံဖုံးပုလဲနှင့် မွေးမြူရေးမှ ရရှိသည့် ခွံကပ်ပုလဲလည်း ပါဝင်သည်။
 - (ခ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းဆိုရာတွင် မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်းလုပ်ငန်း၊ မုတ်ကောင်သားဖောက်မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်း၊ မုတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပုလဲမွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် ပုလဲဖော်ယူခြင်းလုပ်ငန်းတို့ပါဝင်သည်။
 - (ဂ) မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်းလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ သဘာဝပုလဲကွက်များတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ရေငုပ်ကိရိယာတစ်မျိုးမျိုး တပ်ဆင်ထားသော ရေယာဉ်များနှင့် ရေငုပ်သူများကို အသုံးပြုပြီး မုတ်ကောင်ရိုင်းများ ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်းလုပ်ငန်းကိုဆိုသည်။
 - (ဃ) မုတ်ကောင်သားဖောက်မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ ပုလဲမွေးမြူသည့် မုတ်ကောင်၏ အဖိုနှင့် အမ မျိုးစေ့တို့ကို ဓာတ်ခွဲခန်းအတွင်း ပေါင်းစပ်သားဖောက်ပြီး ၄ လက်မ အရွယ်ရောက်သည်အထိ ပြုစုစောင့်ရှောက် မွေးမြူသည့် လုပ်ငန်းကိုဆိုသည်။
 - (င) မုတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ ဖမ်းဆီးစုဆောင်းရရှိသော မုတ်ကောင်များကိုဖြစ်စေ၊ မုတ်ကောင်သားပေါက်များကိုဖြစ်စေ မိမိလက်ဝယ်၌ မွေးမြူပြုစုစောင့်ရှောက်ထားခြင်းလုပ်ငန်းကိုဆိုသည်။
 - (စ) ပုလဲမွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ မုတ်ကောင်များကို ခွဲစိတ် ဝတ်ဆံသွင်းထားပြီး ရေအောက်တွင် ပြုစုစောင့်ရှောက်သည့် လုပ်ငန်းကိုဆိုသည်။

- (ဆ) ပုလဲဖော်ယူခြင်းလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ ဝတ်ဆံသွင်းပုလဲမွေးမြူထားသော မုတ်ကောင်များကို ပုလဲဖော် နည်းပညာများနှင့်အညီ ခွဲစိတ်၍ ပုလဲများထုတ်ယူသည့်လုပ်ငန်းကိုဆိုသည်။ ယင်း စကားရပ်တွင် သဘာဝအလျောက် ပုလဲဖြစ်ထွန်းနေသည့်မုတ်ကောင်များမှ ပုလဲ ထုတ်ယူခြင်း လုပ်ငန်းလည်း ပါဝင်သည်။
- (ဇ) မုတ်ကောင် ဆိုသည်မှာ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ သဘာဝအခင်နှစ်ချပ်ပါရှိပြီး မုတ်ကောင်၏ အတွင်းမျက်နှာပြင်သားသည် ချောမော တောက်ပြောင်ကာ ပုလဲကိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည့် ရေချို ရေငန်နေ ခရု ကမာကောင်ကို ဆိုသည်။
- (ဈ) မုတ်ခွံ ဆိုသည်မှာ မုတ်ကောင်အား ခွဲသတ်၍ဖြစ်စေ၊ ရေအောက်တွင် မုတ်ကောင်သေ၍ ဖြစ်စေ ရရှိသော မုတ်ကောင်၏ အခွံကိုဆိုသည်။
- (ည) မုတ်ခွံရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း ဆိုသည်မှာ ပုလဲမွေးမြူသည့် မုတ်ကောင်အမျိုးအစား၏ အခွံကို ကုန်ကြမ်းအဖြစ် ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် အခြားကမာခွံ၊ ပင်လယ်ခရုခွံနှင့် ယောက်သွားများကို ရောင်းချသည့်လုပ်ငန်းများ မပါဝင်။
- (ဋ) မုတ်ကောင်ငုပ်ကွက် ဆိုသည်မှာ မုတ်ကောင်များပေါက်ဖွားခြင်း၊ ပြန့်ပွားခြင်း၊ ရှင်သန်နေထိုင် ခြင်းရှိသည့် ရေပြင်နှင့် ရေအောက်ကြမ်းပြင်ကိုဆိုသည်။
- (ဌ) မုတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ် ဆိုသည်မှာ မုတ်ကောင်ငုပ်ရန် ရည်ရွယ်၍ သတ်မှတ်ထားသည့် ရေငုပ် ကိရိယာ တစ်မျိုးမျိုး တပ်ဆင်ထားသော သို့မဟုတ် တင်ဆောင်ထားသော ရေယာဉ်ကို ဆိုသည်။
- (ဍ) ခွင့်ပြုမိန့် ဆိုသည်မှာ မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်း၊ မုတ်ကောင်သားဖောက်မွေးမြူခြင်း၊ မုတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပုလဲမွေးမြူခြင်း၊ ပုလဲဖော်ယူခြင်း သို့မဟုတ် မုတ်ခွံ ရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ကို ဆိုသည်။
- (ဎ) မုတ်ပုံတင်လက်မှတ် ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၉ ပါ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဤဥပဒေ အရထုတ်ပေးသည့် မုတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ဆိုသည်။
- (ဏ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (တ) ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဆိုသည်မှာ မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)
ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-
 - (က) အစိုးရ၏ ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊
 - (ခ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် အားပေးကူညီရန်နှင့် ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်၊
 - (ဂ) မုတ်ကောင်ငုပ်ကွက်ရေပြင်များ ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်းနှင့် မုတ်ကောင်များမျိုးပြုန်းတီးခြင်းမှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
 - (ဃ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်။

အခန်း (၃)
ခွင့်ပြုမိန့်လျှောက်ထားခြင်း၊ ထုတ်ပေးခြင်း

- ၄။ အောက်ပါလုပ်ငန်း တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ လုပ်ကိုင်လိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ဝန်ကြီးဌာနသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်-
 - (က) နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဖြင့် မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်း၊ မုတ်ကောင်သားဖောက် မွေးမြူခြင်း၊ မုတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပုလဲမွေးမြူခြင်း၊ ပုလဲဖော်ယူခြင်း သို့မဟုတ် မုတ်ခွံရောင်းချခြင်း၊
 - (ခ) ပြည်တွင်း ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဖြင့် မုတ်ကောင်သားဖောက် မွေးမြူခြင်း၊ မုတ်ကောင်ပြုစု စောင့် ရှောက်ခြင်း၊ ပုလဲမွေးမြူခြင်း သို့မဟုတ် ပုလဲဖော်ယူခြင်း။
- ၅။ ဝန်ကြီးဌာနသည် ပုဒ်မ ၄ အရ တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာကို စိစစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါက ခွင့်ပြုမိန့်ကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပေးနိုင်သည်။
- ၆။ ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုဖြင့် မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်းလုပ်ငန်း သို့မဟုတ် မုတ်ခွံရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လိုသည့်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိရန် ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး ထံသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။
- ၇။ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် ပုဒ်မ ၆ အရ တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာကို စိစစ်ပြီး သတ်မှတ် ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါက ခွင့်ပြုမိန့်ကို ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း (၄)

ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူ၏ တာဝန်များ

၈။ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူသည်-

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ခ) ခွင့်ပြုမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ဂ) ခွင့်ပြုမိန့်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် အခကြေးငွေများကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မြန်မာငွေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာငွေနှင့် နိုင်ငံခြားငွေ နှစ်ရပ်လုံးဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးဆောင်ရမည်။

အခန်း (၅)

မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားခြင်း၊ ထုတ်ပေးခြင်း

၉။ အောက်ပါလုပ်ငန်း တစ်ရပ်ရပ်ကို လုပ်ကိုင်လိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် မှတ်ပုံတင်ခွင့် ရရှိရန် ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးထံသို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်-

- (က) ရေယာဉ်ကို မှတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ်အဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊
- (ခ) ပုလဲမွေးမြူရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်း။

၁၀။ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် ပုဒ်မ ၉ အရ တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာကို စိစစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီပါက လျှောက်ထားသူအား-

- (က) မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရမည်။
- (ခ) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးနှင့် အခြားအခကြေးငွေများကို ပေးသွင်းစေရမည်။
- (ဂ) လုပ်ငန်းအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးရမည်။

၁၁။ (က) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် သက်တမ်းကုန်ဆုံးသဖြင့် သက်တမ်းတိုးမြှင့်လိုသူသည် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးထံသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

- (ခ) ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီပါက သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း (၆)

မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရသူ၏ တာဝန်များ

၁၂။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိသူသည်-

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ခ) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- (ဂ) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးနှင့် အခြားအခကြေးငွေများကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မြန်မာငွေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာငွေနှင့် နိုင်ငံခြားငွေ နှစ်ရပ်လုံးဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးဆောင်ရမည်။

အခန်း (၇)

မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက်သတ်မှတ်ခြင်း

၁၃။ ဝန်ကြီးဌာနသည်-

- (က) မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် ညှိနှိုင်း၍ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက်များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- (ခ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိသော ရေပြင်တွင် ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက် သတ်မှတ်လိုပါက ယင်းသို့ သတ်မှတ်ခြင်းမပြုမီ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နယ်နိမိတ်တိုင်းတာ သတ်မှတ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဆောင်သော ကျွမ်းကျင်သူများ ပါဝင်သည့် ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၁၄။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက် တစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

၁၅။ ဝန်ကြီးဌာနသည် မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက်များ ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်းနှင့် မှတ်ကောင်များ မျိုးပြုန်းတီးခြင်းတို့မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော တားမြစ်ချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပိုင်နက်ပင်လယ်၊ ဆက်စပ်ဇုန်၊ ကမ်းလွန်ရေတိမ်ပိုင်းနှင့် သီးသန့်စီးပွားရေးဇုန်တို့တွင် တွေ့ရှိရသော သဘာဝအလျောက် ပေါက်ဖွားနေသည့် မှတ်ကောင်တွင် ဖြစ်ထွန်းနေသော ပုလဲသည် နိုင်ငံတော်ပိုင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း (၈)

မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း၏
လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၁၇။ မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- (က) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ခ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (ဂ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်သားများ လုပ်ငန်းခွင် ကျွမ်းကျင်မှုရရှိရေး အတွက် ပြည်တွင်း၌ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းနှင့် ပြည်ပ၌ အဆင့်မြင့် နည်းပညာများ လေ့လာဆည်းပူးစေခြင်း၊
- (ဃ) ပုလဲအရေအတွက် တိုးတက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် အရည်အသွေးမြင့်မားရေးတို့ကို နည်းလမ်း ကြံဆပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) မုတ်ကောင်ငုပ်ကွက်ရေပြင်များထိခိုက်ပျက်စီးခြင်းမရှိစေရန်နည်းလမ်းကြံဆဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) မုတ်ကောင်ငုပ်ကွက် သတ်မှတ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သလို စိစစ်ပြီး ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း၊
- (ဆ) မုတ်ကောင်များ မျိုးပြုန်းတီးခြင်းမရှိစေရန်နှင့် အလုံအလောက်ရရှိစေရန် နည်းလမ်းကြံဆ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဇ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဈ) ပုလဲထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ပူးပေါင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၉)

စစ်ဆေးရေးအရာရှိချုပ်၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၁၈။ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် ဤဥပဒေအလို့ငှာ စစ်ဆေးရေး အရာရှိချုပ်ဖြစ်သည်။

၁၉။ စစ်ဆေးရေးအရာရှိချုပ်၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို ခွင့်ပြုမိန့် ရရှိသူနှင့် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ရရှိသူတို့က လိုက်နာခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊

- (ခ) ခွင့်ပြုမိန့်အရ လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော လုပ်ငန်းခွင်မှ အလုပ်သမားများ၏ ကျန်းမာသန့်ရှင်းရေး၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေး၊ မတော်တဆဖြစ်ပွားမှုမှကာကွယ်ရေး၊ သက်သာချောင်ချိရေး၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဂ) စစ်ဆေးရေးအရာရှိများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း။

အခန်း (၁၀)

စစ်ဆေးရေးအရာရှိ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၂၀။ စစ်ဆေးရေးအရာရှိချုပ်သည် မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းမှ သင့်လျော်သော အရာရှိကို ဤဥပဒေအလို့ငှာ စစ်ဆေးရေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၂၁။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုမှ သင့်လျော်သော အရာရှိကို ဤဥပဒေအလို့ငှာ စစ်ဆေးရေးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ တာဝန်ပေးအပ်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းရမည်။

၂၂။ စစ်ဆေးရေးအရာရှိ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) မိမိအား သတ်မှတ်ပေးထားသည့် မုတ်ကောင်ငုပ်ကွက် အတွင်းဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးရေးအရာရှိချုပ်က သီးခြားတာဝန်ပေးအပ်သည့် မုတ်ကောင် ငုပ်ကွက်အတွင်းဖြစ်စေ၊ မုတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ်၊ ရေငုပ်ကိရိယာနှင့် မုတ်ကောင်များကိုလည်းကောင်း၊ မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်းကောင်း စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) မုတ်ကောင်ငုပ်ကွက်အတွင်း သင်္ဘောမကင်းဖွယ်ရာ တွေ့ရှိရသော ရေယာဉ်များကို ဝရမ်းမပါဘဲ ရပ်တန့်ခြင်း၊ တက်ရောက်ခြင်း၊ လိုက်ပါခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ ရှာဖွေခြင်း၊
- (ဂ) မုတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ်ပေါ်တွင် ထားရှိရမည့် စာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများကို တောင်းယူစစ်ဆေးခြင်း၊ ကူးယူခြင်း၊
- (ဃ) မုတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ်၏ ရေယာဉ်မှူး၊ ရေယာဉ်အမှုထမ်းနှင့် ရေငုပ်သူများအား စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း၊ လိုအပ်သလိုညွှန်ကြားခြင်း၊
- (င) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သော မုတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ်နှင့် ယင်းရေယာဉ်ပေါ်တွင် တွေ့ရှိသော ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊
- (စ) တားမြစ်ထားသည့် ပေါက်ကွဲစေတတ်သော ပစ္စည်းများ၊ အဆိပ်အတောက်များ၊ ဓာတုပစ္စည်းများနှင့် ယင်းကဲ့သို့ အန္တရာယ် ဖြစ်စေတတ်သော အခြားပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းခြင်း၊
- (ဆ) ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှု တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီးအရေးယူခြင်း၊
- (ဇ) စစ်ဆေးရေးအရာရှိချုပ်က အခါအားလျော်စွာ လွှဲအပ်သော လုပ်ပိုင်ခွင့်များ၊ ပေးအပ်သော တာဝန်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၁၁)

စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၂၃။ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိသူကဖြစ်စေ၊ ၎င်း၏ကိုယ်စား စီမံအုပ်ချုပ်သူကဖြစ်စေ၊ အလုပ်သမားတစ်ဦးဦးကဖြစ်စေ ခွင့်ပြုမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော အမိန့် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးသူသည် အောက်ပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်-

- (က) ခွင့်ပြုမိန့်အရလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းအားလုံး သို့မဟုတ် တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဆိုင်းငံ့ထားစေခြင်း၊
- (ခ) ဒဏ်ကြေးငွေပေးဆောင်စေပြီး လုပ်ငန်းဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဂ) ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊
- (ဃ) ခွင့်ပြုမိန့်ကိုပယ်ဖျက်၍အာမခံငွေနှင့်ကြိုတင်ငွေများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ်သိမ်းဆည်းခြင်း၊ လိုအပ်သည်ဟု ယူဆလျှင် ဒဏ်ကြေးငွေကိုပါ ပေးဆောင်စေခြင်း။

၂၄။ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ရရှိသူသည် မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော အမိန့် သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူးသည် အောက်ပါစီမံခန့်ခွဲရေး ဆိုင်ရာ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်-

- (က) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခြင်း၊
- (ခ) မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

အခန်း (၁၂)

ပြစ်မှု နှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၅။ မည်သူမဆို ခွင့်ပြုမိန့်မရရှိဘဲ အောက်ပါ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၃၀၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်-

- (က) မှတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်း၊
- (ခ) မှတ်ကောင်သားဖောက်မွေးမြူခြင်း၊
- (ဂ) မှတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊
- (ဃ) ပုလဲမွေးမြူခြင်း၊
- (င) ပုလဲဖော်ယူခြင်း၊
- (စ) မှတ်ခွံရောင်းချခြင်း။

၂၆။ မည်သူမဆို မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် မရရှိဘဲ အောက်ပါလုပ်ငန်း တစ်ရပ်ရပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၃၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ် နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်-

- (က) ရေယာဉ်ကို မှတ်ကောင်ငုပ်ရေယာဉ်အဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊
- (ခ) ပုလဲမွေးမြူရေးကျွန်းကျင်သူအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်း။

၂၇။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၃ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက်အတွင်း အောက်ပါ ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ် အထိ ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၁၀၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်-

- (က) ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင် ချွန်ထက်သော အသွားများ၊ ချိတ်များ၊ ထွန်ခြစ်များပါသော ငါးဖမ်း ကိရိယာတစ်မျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ မြေထိုးဖွ ငါးဖမ်းခြင်း၊
- (ခ) ရေယာဉ်ပေါ်မှ ချောဆီ၊ လောင်စာဆီ သို့မဟုတ် ရေထု ညစ်ညမ်းစေမည့် အခြားအညစ် အကြေးများကို ထုတ်ပစ်ခြင်း၊ စွန့်ပစ်ခြင်း၊ ယိုဖိတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြန့်လွှင့်စေခြင်း။

၂၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၃ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ကောင်ငုပ်ကွက်အတွင်း အောက်ပါ ပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်အထိ ဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၅၀၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်-

- (က) ပေါက်ကွဲစေတတ်သော ပစ္စည်း၊ အဆိပ်အတောက်၊ ဓာတုပစ္စည်း သို့မဟုတ် ယင်းကဲ့သို့ အန္တရာယ်ဖြစ်စေတတ်သော အခြားပစ္စည်းများကို သုံးစွဲခြင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က)ပါ ပစ္စည်းများကို ရေယာဉ်ပေါ်တွင် တင်ဆောင်ထားရှိခြင်း။

၂၉။ မည်သူမဆို စစ်ဆေးရေးအရာရှိက တာဝန်အရ စစ်ဆေးနေစဉ် မှတ်ကောင်၊ ရေငုပ်ကိရိယာ သို့မဟုတ် ပြစ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သော အခြားပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာကို ကွယ်ဝှက်ကြောင်း သို့မဟုတ် စစ်ဆေးရေးအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ စွန့်ပစ်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၁၀၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၃၀။ မည်သည့်ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းမဆို ဤဥပဒေအရ မိမိအား အပ်နှင်းထားသည့် တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါပြုလုပ်မှု တစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်အထိ ချမှတ်ရမည်-

- (က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အခြားသူ တစ်ဦးဦးဖြင့် အစားထိုးခြင်း သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးမယူဘဲ ထိမ်ချန်ခြင်း၊
- (ခ) ပြစ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သက်သေခံပစ္စည်းကို ဖျောက်ဖျက်ခြင်း၊ မသမာသောနည်းဖြင့် ပြောင်းလဲခြင်း၊ အစားထိုးခြင်း သို့မဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုခြင်း။

၃၁။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၅ အရ ထုတ်ပြန်သော တားမြစ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ၁ နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ကျပ် ၁၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည်။

၃၂။ တရားရုံးသည် ဤဥပဒေအရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရသူအား ငွေဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် တရားခံသည် နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ပါက မြန်မာငွေနှင့်ညီမျှသော အစိုးရကသတ်မှတ်သည့် နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်စေရမည်။

၃၃။ တရားရုံးသည် ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်ရမည့်ပြစ်ဒဏ်အပြင် ပြစ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သော သက်သေခံပစ္စည်း များကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

အခန်း (၁၃)

အထွေထွေ

၃၄။ ဤဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းသည့်အချိန်၌ တည်ဆဲဖြစ်သော ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိ စေကာမူ မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီး စုဆောင်းခြင်း၊ မုတ်ကောင်သားဖောက်မွေးမြူခြင်း၊ မုတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပုလဲမွေးမြူခြင်း၊ ပုလဲဖော်ယူခြင်း သို့မဟုတ် မုတ်ခွံရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၅။ ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုအား ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၆။ ဤဥပဒေကို မပြဋ္ဌာန်းမီက တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်အရ မုတ်ကောင်ဖမ်းဆီးစုဆောင်းခြင်း၊ မုတ်ကောင်သားဖောက်မွေးမြူခြင်း၊ မုတ်ကောင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ပုလဲမွေးမြူခြင်း၊ ပုလဲဖော်ယူခြင်း သို့မဟုတ် မုတ်ခွံရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ပေးထားသည့် သက်တမ်းမကုန်ဆုံးသေးသော ပါမစ်သည် ယင်းပါမစ် သက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်နေ့အထိသာ အတည်ဖြစ်စေရမည်။

၃၇။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုတင်ပို့သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သက်သေခံပစ္စည်းသည် တရားရုံးရှေ့သို့ တင်ပို့ရန် မလွယ်ကူသော ပစ္စည်းဖြစ်ပါက ယင်းသက်သေခံပစ္စည်းကို တရားရုံးရှေ့သို့ တင်ပို့ရန် မလိုဘဲ မည်ကဲ့သို့ ထိန်းသိမ်းထားကြောင်း အစီရင်ခံစာ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အခြားစာရွက်စာတမ်း အထောက်အထားများဖြင့် တင်ပြနိုင်သည်။ ယင်းသို့ တင်ပြခြင်းကို တရားရုံးရှေ့သို့ သက်သေခံပစ္စည်း တင်ပြဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူကာ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲခြင်းပြုနိုင်သည်။

၃၈။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်-

- (က) ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။
- (ခ) ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် မြန်မာ့ပုလဲထုတ်လုပ်ရေးနှင့်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းသည်လိုအပ်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ပုံ) သန်းရွှေ

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့